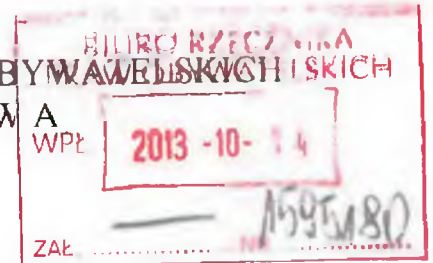

RPD-728421/13

Koszalin, 07 października 2013

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH I SKICH
W A R S Z A W A

W związku z przedstawionym Raportem pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji zaleceniami z wizytacji w Ośrodku Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi informuję co następuje,

Ad 1 Dysponujemy 4 salami z 13 miejscami w tym izolatką w której przebywają pacjenci u których zachodzi potrzeba zastosowania przymusu bezpośredniego. Odizolowanie pacjenta u którego zastosowano przymus bezpośredni / w sytuacji gdy jest pełne obłożenie i przymus zastosowano w trakcie pobytu / czasami jest niemożliwe. W m-cu wrześniu na przyjętych 231 osób zastosowano przymus bezpośredni u 17 osób. Najczęściej są to osoby agresywne, awanturujące się, wyzywające personel, czasami też przywożone w kajdankach przez policję. Stosowanie środka przymusu bezpośredniego stosuje się według przyjętej procedury na czas nie dłuższy niż 4 godziny. Dla każdej osoby podczas stosowania środków przymusu bezpośredniego jest zakładana karta obserwacji i nie rzadziej niż co 15 minut kontrolowany jest jego stan zdrowia z dokładnym opisem.

Ad 2 Aktualnie pacjenci sygnalizują swoje potrzeby poprzez podejście do drzwi i pukanie. Każdorazowe podejście jest widoczne na monitorze zamontowanym w dyżurce i pokoju opiekunów.

Jak ma wyglądać system przywoławczy placówki nie jest dokładnie określone w przepisach, po wystąpieniu pokontrolnym zleciłem specjalistycznej firmie opracowanie innego systemu który byłby bezpieczny dla pacjentów t.j. bez linek przycisków bez prądu odporny na dewastację. Kamery umieszczone są na rogach pomieszczeń na wysokości 2 metrów i osłonięte 0,5 mm stalowa blacha to i tak były dewastowane. Łóżka przymocowane są 14 mm śrubami i są często wyrywane. Zmiana systemu przywoławczego jest to problem techniczny który będziemy próbować rozwiązać – aktualny moim zdaniem spełnia wymogi rozporządzenia / Być może w znowelizowanych przepisach znajdą się inne unormowania/.

Ad 3 Zgodnie z obowiązującymi przepisami na każdej karcie pobytu pacjenta jest informacja o przysługującym prawie do złożenia zażalenia w sprawie pobytu w ośrodku do Sądu zgodnie z art.40 pkt 3a-3 c ustawy o wychowaniu w trzeźwości .Po zwolnieniu z Ośrodka każdy podpisuje iż zapoznał się z taką informacją W holu umieszczona jest również informacja iż obiekt jest monitorowany . Przepisy ustawy o wychowaniu nie wymagają od ośrodka prowadzenia tablicy ogłoszeń – indywidualnie informujemy np. o ośrodkach AA czy tym podobne .

W związku z powyższym nie ma potrzeby umieszczania dodatkowej informacji adresów innych instytucji.

Ad 4 Monitoring zgodnie z Art. 22 pkt 2 rozporządzenia obejmuje wszystkie pomieszczenia w których przebywają pacjenci Kamera na korytarzu tak jest usytuowana że nie obejmuje swoim zasięgiem miejsca przebieralni dla pacjentów. W sprawie tej był przeprowadzony w obecności kontrolujących eksperyment który moim zdaniem to potwierdził.

Ad 5 Sprzątanie pomieszczeń Ośrodka odbywa się na bieżąco. Trudno jest sprzątać gdy jeszcze są pacjenci na salach Kontrola odbywała się o godz. 7 rano kiedy pacjenci spali – sprzątanie odbywa się po wyprowadzeniu pacjentów.

Ad 6 Depozyty pacjentów sa szczegółowo opisane w kartach pobytu. Opiekun wspólnie z policją lub strażą miejską opisują wszystkie rzeczy osobiste pacjenta . Zwrócono uwagę pracownikom na dopilnowanie bardziej szczegółowego wpisywania informacji o depozytach. Każdy depozyt jest oznaczony numerem i zamknięty w odrębnym woreczku przechowywany w kasie pancерnej.

Ad 7 W przepisach nie przewidziano sugerowanego szkolenia w zakresie wypalenia emocjonalnego związanego z wykonywaną pracą. Zgodnie z art. 24 pkt 4 rozporządzenia wymieniono jakie szkolenia pracownicy powinni odbyć.

Pracownicy przechodzą szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy , stosowania środków przymusu bezpośredniego i profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i takie szkolenia corocznie przechodzą .

Ponadto przedstawiają przed dopuszczeniem do pracy opinie psychologiczną o zdolności do pracy w placówce.

Ad 8 Budynek ośrodka jest tak zaprojektowany że nie ma żadnych barier architektonicznych /schodów ,progów, wąskich przejść korytarzowych/. Do transportu osób niepełnosprawnych posiadamy łóżko , w WC zamontowano poręcz moim zdaniem to spełnia warunki do przebywania osob nietrzeźwych niepełnosprawnych.

Ad 9 Środki medyczne i leki przeglądane są bieżąco i zgodnie ze złożonymi przez lekarzy receptami uzupełniane. Przeterninowanie dotyczyło pasków do oznaczania narkotyków opiatów i amfetaminy, które mają krótki okres ważności.

Ad 10 Badanie alkomatem dokonuje się za zgodą osoby doprowadzonej. W przypadku nie wyrażenia zgody przez osobę zwalnianą zwalnia się ją na podstawie opinii lekarza lub felczera /§12 pkt 3 rozporządzenia/.

Ad 11 Kabiny prysznicowe wyposażone były w maty i podesty Ale na skutek zaleceń pokontrolnych Sanepidu usunięte ze względu na bezpieczeństwo i zachowanie warunków sanitarnych.. Sprawę przedstawimy przy okazji kolejnej kontroli.

W protokole zwrócono uwagę na finansowanie ośrodka. W ubiegłym roku finansowym spółka wykazała niewielką stratę /od kilku lat pomimo wzrostu kosztów eksploatacyjnych płacy minimalnej itp. nie mieliśmy waloryzowanej dotacji/ w związku z powyższym nie mamy możliwości zwiększenia limitu godzin pracy terapeuty.

Remonty pomieszczeń ośrodka prowadzone są na bieżąco zgodnie z zaleceniami inspekcji sanitarno-epidemiologicznej . W ostatnich dniach odbyłem spotkanie z Kierownikiem ZBM 4 Panem Leszkiem Kowalczykiem i uzgodniłmy zakres niezbędnych remontów t.j. dachu, stolarki okiennej i drzwiowej.

K. T. B. C. W. N. S.
M. P. W. N. S. 20/10

BIURO

Warszawa, 2013 -10- 2 5

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

RPO-738421-VII-720.7/13/WS

00-090 Warszawa Tel. centr 0-22 551 77 00

Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

Wiesław Wójcik

Kierownik

Ośrodka Terapii i Opieki

nad Nietrzeźwymi sp. z o.o.

ul. Mieszka I 16

75-129 Koszalin

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Uprzejmie dziękuję z pismo z dnia 7 października 2013 r. zawierające odpowiedź na zalecenia zawarte w Raporcie z wizytacji przeprowadzonej przez pracowników Zespołu Krajowy Mechanizm Prewencji w Ośrodku Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie (dalej: Raport).

Jednocześnie podtrzymuje zalecenie dotyczące odseparowania od innych pacjentów osób wobec których stosowane są środki przymus bezpośredniego. Wskazane w piśmie Pana Kierownika okoliczności, w tym konieczność unieruchomienia większej liczby doprowadzonych, nie mogą stanowić przesłanki powstania sytuacji kiedy w tym samym pomieszczeniu przebywa osoba wobec której stosowany jest środek przymusu i druga swobodnie poruszająca się. Tak jak wskazano w Raporcie osoba unieruchomiona może stać się ofiarą ataku pacjenta, wobec którego środek przymusu bezpośredniego nie jest stosowany.

Nie przyjmuję także wytłumaczenia Pana Kierownika dotyczącego zabrudzenia sali pacjentów. Stwierdzona sytuacja (kaluża moczu na podłodze), nie może być wytłumaczona przebywaniem w pokoju pacjentów. Konieczność pobytu w pokoju zanieczyszczonym moczem może być uznana za poniżające traktowanie i jako takie nie może mieć miejsca.

W odniesieniu do kwestii przystosowania Ośrodka do potrzeb osób niepełnosprawnych pragnę poinformować, że konieczne jest zamontowanie także odpowiednich uchwytów pod prysznicami. Umożliwiłoby to osobom niepełnosprawnym ruchowo samodzielne umycia się. W związku z tym podtrzymuje zalecenie dotyczące

zamontowania w kierowanej przez Pana Kierownika placówki odpowiednich udogodnień dla osób mających trudności w poruszaniu się. W

zakresie zalecenia dotyczącego mat antypoślizgowych chciałbym zaznaczyć, że w przekazanych przez Pana Kierownika protokołach kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie z dnia 15 lutego 2012 r. i 21 lutego 2013 r. brak jest zaleceń dotyczących konieczności usunięcia mat i podestów. W związku z tym zwracam się z uprzejmą prośbą o przesłanie protokołu kontroli zawierającego przytoczone przez Pana Kierownika zalecenie pokontrolne.

Chciałbym także poinformować, że zalecenie dotyczące konieczności wyodrębnienia miejsca, niedostępnego dla kamery oraz osób trzecich, osłonięte np. parawanem, gdzie pacjenci będą mogli się przebierać, oparte zostało na spostrzeżeniach dokonanych przez wizytujących w czasie wizytacji, w tym w wyniku przywołanego przez Pana Kierownika eksperymentu. W związku z tym podtrzymuje zalecenie dotyczące monitoringu miejsca przeznaczonego do przebierania doprowadzonych.

Nie mogę również uznać wytłumaczenia Pana Kierownika dotyczącego przeterminowanych zestawów do oznaczania narkotyków w moczu. Jako środek o przekroczonym terminie przydatności do użytku nie powinien być na wyposażeniu Ośrodka.

W dalszym ciągu zalecam zamieszczenie w widocznym dla pacjentów miejscu informacji o prawie do złożenia skargi na niewłaściwe traktowanie lub o możliwości złożenia zażalenia przez osobę doprowadzoną do placówki, w którym może domagać się zbadania zasadności i legalności doprowadzenia, jak również decyzji o zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania, a także listy adresów instytucji, do których pacjenci mogą zwrócić się w sytuacji naruszenia ich praw, np. do: Rzecznika Praw Obywatelskich (wraz z numerem na ogólnopolską bezpłatną infolinię – 800 676 676) i Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Należy podkreślić, że osoby pozbawione wolności powinny mieć zapewniony jak największą ochronę przed złym traktowaniem, a dostęp do wskazanych informacji stanowi taką właśnie gwarancję.

W odniesieniu do zalecenia dotyczącego poszerzenia oferty szkoleniowej, pragnę poinformować, że zostało sformułowane w celu wyposażenia pracowników Ośrodka w umiejętności niezbędne do pełnienia obowiązków w tak obciążającym psychicznie

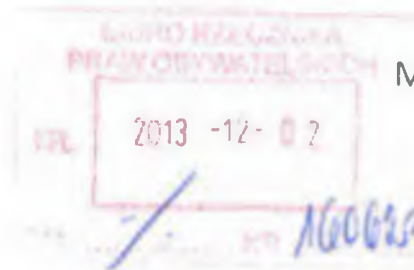
miejscu pracy jakim jest Ośrodek i zapobiegać wystąpieniu przypadków niewłaściwego traktowania pacjentów.

Pragnę także Pana Kierownika poinformować, że zalecenia pracowników KMP nie opierają się jedynie na polskim prawodawstwie. Stosowne rekomendacje służą także implementacji w polskich placówkach, w których przebywają osoby pozbawione wolności, standardów międzynarodowych wypracowanych m.in. przez: Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu, Europejski Komitet do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu, a także Podkomitet Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Prewencji Tortur.

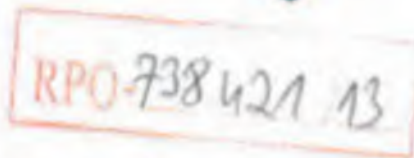
Zwracam się ponadto z uprzejmą prośbą o przesłanie dalszych informacji związanych z zamontowaniem w Ośrodku systemu przywoławczego, szczególnie określających przyjęte w placówce rozwiązania.

Z poważaniem
Wojciech Sadownik
Wojciech Sadownik
Specjalista

Prezydent
Miasta Koszalina

Koszalin, 29 listopada 2013 r.

KS-I-2.8141.3.2013.LB

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Warszawa**

Nawiązując do pisma z dn. 27.08.2013 r., znak: RPO-738421-VII-720.7/13/WS w sprawie Raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji, działającego w ramach Biura Rzecznika Praw Obywatelskich z wizytacji Ośrodka Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi w Koszalinie w dniach 24-25 czerwca 2013 r. informuję jak poniżej:

Kierownik Ośrodka Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi Sp. z o.o. w Koszalinie został zobowiązany do realizacji zaleceń sformułowanych w ww. Raporcie.

W kwestii zaleceń skierowanych do Prezydenta Miasta Koszalina informuję, że zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego z dnia 04 lutego 2004 r. (Dz. U. Nr 20, poz. 192 z późn. zm.) w Ośrodku prowadzone jest wczesne poradnictwo i profilaktyka, mające na celu informowanie osób o szkodliwości nadużywania alkoholu i motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz możliwościach w tym zakresie.

Zgodnie z § 18 ust. 2 Ośrodek ma możliwość współpracy z Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami leczenia odwykowego, a także innymi instytucjami i organizacjami, działającymi w celu przeciwdziałania problemom alkoholowym i ich skutkom, na rzecz osób potrzebujących takiej pomocy.

Gmina Miasto Koszalin dofinansowuje działalność ww. podmiotów w zakresie świadczenia usług zdrowotnych oraz wspiera działalność organizacji pozarządowych, działających w powyższym zakresie na terenie miasta Koszalina.

Urząd Miejski
75-007 Koszalin
Rynek Staromiejski 6-7
Tel.: (+48) 94 348 86 00
Fax: (+48) 94 348 86 25
www.koszalin.pl

Sprawy remontu dachu i dostosowania placówki do potrzeb osób niepełnosprawnych skierowane zostały do rozpatrzenia i realizacji przez administratora budynku, tj. Zarząd Budynków Mieszkalnych w Koszalinie, który ujmie wspomniane zadania w planie remontów na 2014 rok do wykonania, we współpracy z ww. Ośrodkiem.

Z poważaniem

Piotr Jedliński

BIURO

Warszawa, 2013-12-31

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

RPO-738421-VII-720.7/13/WS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00

Al Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

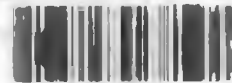
Pan
Wiesław Wójcik
Kierownik
Ośrodka Terapii i Opieki
nad Nietrzeźwymi sp. z o.o.
ul. Mieszka I 16
75-129 Koszalin

Zespół
Krajowy Mechanizm Prewencji*

Pismem z dnia 29 listopada 2013 r. Prezydent Miasta Koszalina poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich m.in. o zobowiązaniu Pan Kierownika do realizacji zaleceń sformułowanych w Raporcie z wizytacji Ośrodka Terapii i Opieki nad Nietrzeźwymi sp. z o.o. z siedziba w Koszalinie.

Mając to na uwadze na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2011 r. Nr. 222, poz. 1320 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o przesłanie, w terminie 30 dni, odpowiedzi na pismo z dnia 25 października 2013 r. nr RPO-738421-VII-720.7/13/WS.

Wojciech Sadownik
Wojciech Sadownik
Specjalista

Koszalin dnia 20 stycznia 2014 rok

L. dz. 2/2014

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Do sprawy RPO-738421-VII-720.7/13/WS

W związku z pismem z dnia 25 października 2013 roku w sprawie realizacji zaleceń pokontrolnych informuję co następuje;
Większość zleceń została wykonana natychmiast po otrzymaniu protokołu kontroli – problemem natury technicznej było założenie nowego systemu przywoławczego. System taki został zainstalowany w połowie stycznia 2014 roku, w tym czasie zainstalowaliśmy również poręcze dla osób niepełnosprawnych. Zwłoka z załatwieniem tego problemu wynikła z powodów technicznych.
Pozostałe zalecenia zostały wykonane w 2013 roku.
Z poważaniem

Do wiadomości
Prezydent Miasta Koszalina

KIEROWNIK
mgr Wiesław Wójcik